

โครงการเยาวชนพลยุติธรรม กรุงเทพมหานคร

การนิเทศและติดตามการดำเนินกิจกรรม

การนิเทศ หมายถึง การช่วยเหลือ ชี้แนะ การติดตาม ดูแล กำกับการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือการดำเนินงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้ปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ, 2547 อ้างถึงใน www.sanook.com)

การนิเทศ หมายถึง การดำเนินงานที่ช่วยให้การปฏิบัติงานที่เป็นอยู่มีความก้าวหน้า และมั่นใจว่าจะดำเนินงานและบริหารงาน ด้วยการให้ความรู้ แนะนำ แก้ไขการปฏิบัติงาน (นายประหยัดศักดิ์ บัวงาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 1 ธันวาคม, 2547 อ้างถึงใน www.coop.eng.co.th)

สรุปได้ว่า การนิเทศกิจกรรมในโครงการเยาวชนพลยุติธรรม หมายถึง การที่ คณะทำงานโครงการฯ ไปพบปะกับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ณ โรงเรียนนั้น ๆ เพื่อช่วยเหลือ ชี้แนะ ติดตาม ดูแลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สอดคล้องและเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของโครงการฯ ตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน

การนิเทศกิจกรรมดังกล่าวจะทำให้ทราบถึง

1. ทัศนคติของผู้บริหาร ตลอดจนการให้ความร่วมมือของผู้บริหารและครูว่ามีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการเยาวชนพลยุติธรรมหรือไม่ ในระดับมากน้อยเพียงใด
2. กิจกรรมที่แต่ละโรงเรียนดำเนินการไปแล้ว สอดคล้องและตรงตาม วัตถุประสงค์ของโครงการที่ได้รับการอนุมัติเงินสนับสนุนหรือไม่ อย่างไร
3. การมีส่วนร่วมของเด็กนักเรียนในแต่ละโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด
4. การนิเทศกิจกรรมในโรงเรียนต่างๆ จะทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในโรงเรียนนั้น ๆ ซึ่งคณะผู้นิเทศจะสามารถให้คำปรึกษา แนะนำในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือกันเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรค ทำให้เกิดเป็น แนวคิดและประเด็นการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ
5. เมื่อมีการนิเทศตามโรงเรียนต่าง ๆ โรงเรียนสามารถขอความช่วยเหลือหรือ คำแนะนำจากคณะผู้นิเทศได้ ซึ่งคณะผู้นิเทศจะเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงและให้ความช่วยเหลือ ในด้านวิชาการ ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

ดังนั้นในการนิเทศครั้งนี้จึงเป็นลักษณะของการไปเยี่ยมชมกิจกรรมของ โรงเรียน โดยไม่ทำให้โรงเรียนรู้สึกว่าเป็นการถูกตรวจสอบ แต่เป็นการให้ความช่วยเหลือและให้ คำปรึกษาในลักษณะของการเป็นที่ปรึกษาจนถึงวันประกวดกิจกรรมของแต่ละโรงเรียน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการนิเทศกิจกรรม

- 1) ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ
- 2) ทำให้สามารถพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง
- 3) ทำให้สามารถให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมในโครงการได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 4) ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีรูปแบบและการดำเนินกิจกรรมตรงตามเป้าหมาย และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5) ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมของแต่ละโรงเรียน ในการนิเทศและประเมินผลกิจกรรมของโรงเรียนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกก่อนการประกวดกิจกรรมรอบคัดเลือก และช่วงที่ 2 ก่อนการประกวดกิจกรรมรอบชิงชนะเลิศ คณะผู้นิเทศกิจกรรมประกอบด้วย

1. ผศ.ดร.ศิริพร ไยมณีล
2. ผศ.พ.ต.ท. หลิ่ง พัชรา สิ้นลอยมา
3. อาจารย์ประเสริฐ ชังชู
4. อาจารย์ ดร.สุณีย์ กัลยะจิตร
5. ผศ.ดร.ปิยะรัตน์ นุชผ่องใส
6. พ.ต.ท. สนธยา รัตนธารส
7. พ.ต.ท. วรธัช วิชชวาณิชย์
8. ร.ต.อ.อิติ มหาเจริญ
9. นางสาวเปมิกา สนิทพจน์

♣ ผศ.พ.ต.ท. หลิ่ง พัชรา สิ้นลอยมา และคณะ
นิเทศกิจกรรม ณ โรงเรียนวัดสุทธาราม

เกณฑ์การตัดสินการให้คะแนนจากการนิเทศ

เกณฑ์การนิเทศกิจกรรมของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ คณะผู้นิเทศจะให้คะแนนในวันที่ทำการนิเทศ จำนวน 80 คะแนน และนำมาหาร 2 เพื่อให้ได้ 40 คะแนน ซึ่งคะแนนดังกล่าวจะนำไปรวมกับคะแนนการประกวดบนเวที และคะแนนการจัดบอร์ดเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกโรงเรียน การให้คะแนนใช้เกณฑ์ประเมินผลการนิเทศ ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เกณฑ์การตัดสินการให้คะแนนจากการนิเทศ

ลำดับ ที่	การประเมินผล	ผลการประเมิน			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1	เนื้อหาสาระของกิจกรรมเป็นการส่งเสริมความยุติธรรม และ ความซื่อสัตย์สุจริต				
2	รูปแบบการจัดกิจกรรมของโรงเรียนตรงตามวัตถุประสงค์ของ โครงการ				
3	เป็นกิจกรรมที่สร้างความตระหนักและจิตสำนึกเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม				
4	เป็นกิจกรรมที่สร้างองค์ความรู้ด้านกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม				
5	รูปแบบของกิจกรรมทันสมัยและน่าสนใจ				
6	เป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างเสริมเครือข่ายยุติธรรมในชุมชน				
7	การจัดกิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียน				
8	กิจกรรมที่จัดขึ้นสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และ สอดคล้องกับสภาพสังคมภายนอกโรงเรียน				
9	ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายในการส่งเสริมการจัดกิจกรรม				
10	นักเรียนมีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรม				
11	ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและสื่อในการดำเนิน กิจกรรม				
12	โรงเรียนมีการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานในหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม				
13	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์สุจริตและกระบวนการยุติธรรม				
14	นักเรียนสามารถตอบคำถามผู้ประเมินเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมของโครงการได้				
15	ครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรมด้วยความตั้งใจ				
16	มีการนำวิทยากรจากกระบวนการยุติธรรมมาให้ความรู้กับ นักเรียน				

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับ ที่	การประเมินผล	ผลการประเมิน			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
17	มีการวางแผนการดำเนินงานและการประชาสัมพันธ์โครงการ ต่อชุมชน				
18	โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่หรือจัดเตรียมข้อมูลไว้ สำหรับการประเมิน				
19	โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมโดยครูหรือ นักเรียนที่รับผิดชอบโครงการ				
20	โรงเรียนมีความพร้อมและสมัครใจที่จะดำเนินกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง หลังจากสิ้นสุดโครงการ				
รวมคะแนน (80 คะแนน)					

นิเทศก่อนการประกวดกิจกรรมรอบคัดเลือก

การนิเทศกิจกรรมก่อนการประกวดกิจกรรมรอบคัดเลือกทั้งสิ้น 54 โรงเรียน คณะผู้นิเทศได้วางแผนการนิเทศในเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม เป็นการนิเทศครั้งแรกในการดำเนินกิจกรรมจึงมีระยะเวลาการนิเทศหลายวันเพื่อให้ทุกโรงเรียนมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ดังแสดงตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ตารางการนิเทศก่อนการประกวดกิจกรรมรอบคัดเลือก

วัน/เดือน/ปี	โรงเรียนที่รับการนิเทศ
13 ธันวาคม 2549	1. โรงเรียนบางมดวิทยา “สี่สุทนต์จวนอุปถัมภ์” 2. โรงเรียนวัดยายร่ม (วัฒนราษฎร์รังสรรค์) 3. โรงเรียนวัดกำแพง
25-28 ธันวาคม 2549	1. โรงเรียนกอบวิทยา 2. โรงเรียนวัดเสมียนนารี 3. โรงเรียนสามัคคีบำรุงวิทยา 4. โรงเรียนสามเสนนอก (ประชาราษฎร์อนุกุล) 5. โรงเรียนปราโมชวิทยารามอินทรา 6. โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง 7. โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 8. โรงเรียนสารวิทยา 9. โรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาบอนุสรณ์) 10. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี 11. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุปถัมภ์) 12. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร 13. โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ 14. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ตารางที่ 10 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	โรงเรียนที่รับการนิเทศ
3-5 มกราคม 2550	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง 2. โรงเรียนวัดอัมพวา 3. โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ 4. โรงเรียนโฆสิตสโมสร 5. โรงเรียนบางแค “เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์” 6. โรงเรียนวัดไทร 7. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 8. โรงเรียนวัดสุทธาราม 9. โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม 10. โรงเรียนสายปัญญา 11. โรงเรียนยุวทูตศึกษา 12. โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 13. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล 14. โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี 15. โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย 16. โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์
8-10 มกราคม 2550	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนทวีธาภิเศก 2. โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเศก 3. โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน 4. โรงเรียนวัดอินทาราม 5. โรงเรียนไชยฉิมพลีวิทยาคม 6. โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ 7. โรงเรียนวัดพลับพลาชัย 8. โรงเรียนมหาวิราญวัตร 9. โรงเรียนวัดพลมานีย์ 10. โรงเรียนประชานิเวศน์ (ประถม)
17 มกราคม 2550	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนเมตตาวิทยา 2. โรงเรียนนาหลวง 3. โรงเรียนราชันนทอาจารย์ สามเสนวิทยาลัย 2 4. โรงเรียนพุทธจักรวิทยา 5. โรงเรียนหอวัง 6. โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพลารักษ์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	โรงเรียนที่รับการนิเทศ
18 มกราคม 2550	โรงเรียนวัดอมรินทราราม
19 มกราคม 2550	1. โรงเรียนเบญจมราชาลัย 2. โรงเรียนวัดราชบพิศ
22 มกราคม 2550	โรงเรียนวัดน้อยใน
23 มกราคม 2550	โรงเรียนวัดโสมนัส

นิเทศก่อนการประกวดกิจกรรมรอบชิงชนะเลิศ

ในการนิเทศครั้งที่ 2 นี้ คณะผู้นิเทศได้ดำเนินการนิเทศทั้งสิ้น 19 โรงเรียน เฉพาะโรงเรียนที่ผ่านการประกวดรอบคัดเลือกเท่านั้น ในการนิเทศครั้งนี้จะเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนก่อนการประกวดรอบชิงชนะเลิศปลายเดือนกุมภาพันธ์ โดยเน้นให้โรงเรียนพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมในลักษณะที่เป็นการสร้างสรรค์และสามารถนำไปใช้ดำเนินกิจกรรมต่อไปได้ในอนาคต ดังแสดงแผนการนิเทศ ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ตารางการนิเทศก่อนการประกวดกิจกรรมรอบชิงชนะเลิศ

วัน/เดือน/ปี	โรงเรียนที่รับการนิเทศ
13 ก.พ. 2550	1. โรงเรียนชัยนิมพลวิทยาคม 2. โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ 3. โรงเรียนเบญจมราชาลัย
14 ก.พ. 2550	1. โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครที่อุปถัมภ์) 2. โรงเรียนเมตตาวิทยา 3. โรงเรียนนवलนครวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก 4. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล
16 ก.พ. 2550	1. โรงเรียนอนุบาลสามเสนฯ 2. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี 3. โรงเรียนบางแค (เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์)

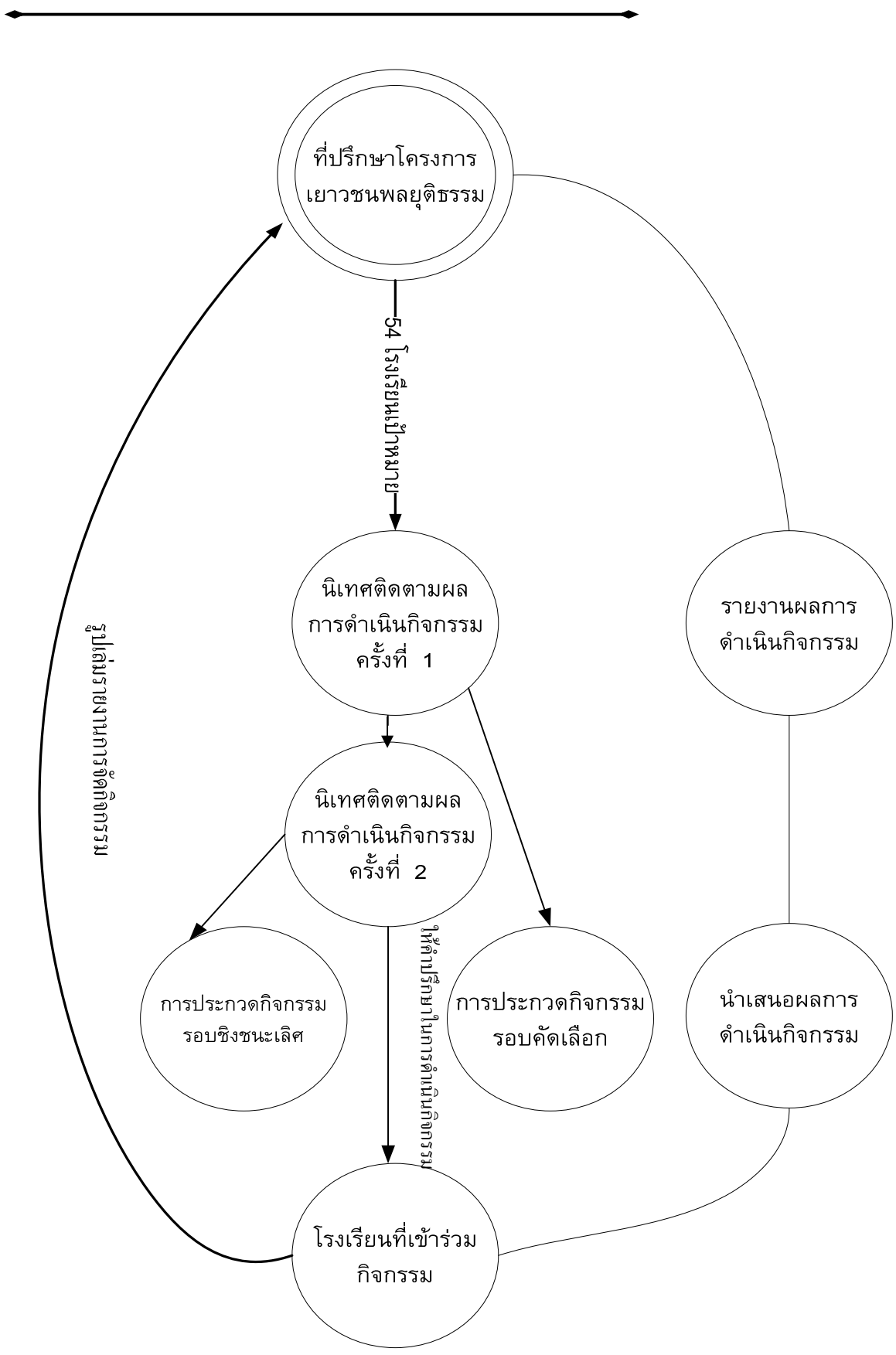
←

ตารางที่ 11 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	โรงเรียนที่รับการนิเทศ
19 ก.พ. 2550	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนสามัคคีบำรุงวิทยา 2. โรงเรียนปราโมชวิทยารามอินทรา 3. โรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ 4. โรงเรียนวัดอัมพวา 5. โรงเรียนโฆสิตสโมสร 6. โรงเรียนวัดสุทธาราม 7. โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
20 ก.พ. 2550	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนทวีธาภิเศก 2. โรงเรียนวัดยายร่ม (วัฒนราษฎร์รังสรรค์)

♣ ผศ.พ.ต.ท. หญิง พัชรา สีนลอยมา และคณะ
นิเทศกิจกรรม ณ โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

แผนภาพที่ 3 การดำเนินงานในระยะที่ 3

สรุปการนิเทศกิจกรรม

จากการนิเทศกิจกรรมโรงเรียนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้งสองครั้ง พบว่า ในครั้งแรกของการนิเทศทั้ง 54 โรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่สามารถนำเสนอกิจกรรมได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และมีการเตรียมความพร้อมก่อนการประกวดมาเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม มีบางโรงเรียนที่ยังไม่เข้าใจถึงรูปแบบการจัดกิจกรรม คณะผู้นิเทศจึงได้ช่วยแนะนำและให้คำปรึกษา รูปแบบการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ในการนิเทศครั้งที่สองของโรงเรียนที่ผ่านการประกวดรอบคัดเลือก พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจและสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้มีความแปลกใหม่และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และมีหลายโรงเรียนที่พัฒนารูปแบบกิจกรรมให้มีลักษณะที่เน้นกฎหมายมากขึ้น เช่น โรงเรียนโมฆิต สโมสร และโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถสร้างเครือข่ายยุติธรรมชุมชน และสร้างเครือข่ายยุติธรรมขึ้นภายในโรงเรียน โดยให้นักเรียนทุกระดับชั้นเป็นตัวแทนโครงการฯ ไปให้ความรู้แก่โรงเรียนใกล้เคียง และให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่ผู้ปกครองในชุมชนอีกด้วย

จากการนิเทศกิจกรรมของคณะกรรมการได้รับฟังคำบอกเล่าที่นำเสนอจากครูและผู้บริหารโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมของนักเรียน ดังนี้

“เด็กนะคะเขายังเล็กอยู่ จะให้ทำอะไรเองหมดก็ไม่ไหว เราก็ต้องช่วยเหลือบ้าง แต่บางทีเราบอกให้เขาทำอะไร แล้วเขาก็เสนอแนะไอเดียดีๆกลับมาที่เรา ซึ่งเราเองก็คิดไม่ถึงเลยนะคะ” (คำบอกเล่าจากครูช่วงชั้นที่ 2)

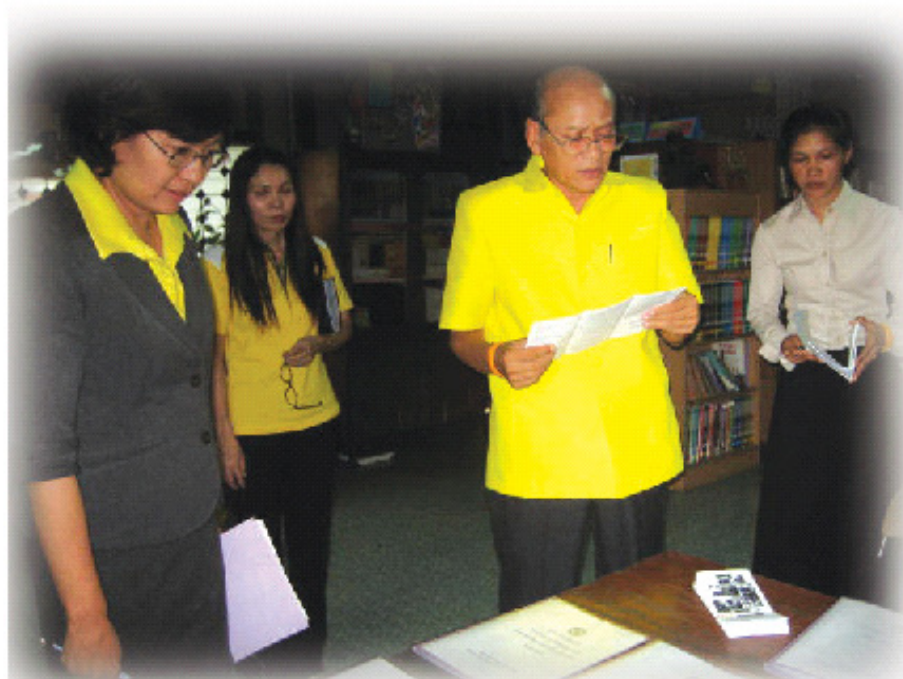
“กิจกรรมต้องยึดเด็ก บางทีต้องปมเรื่องความสนุกบ้าง ต้องปล่อยให้เขาได้คิดสร้างสรรค์เองก่อน อย่าไปตีกรอบตั้งแต่เริ่มแรก ว่าอย่างนี้ไม่ใช่ บังคับสั่งเขาเลย อย่างนั้นเด็กเขาไม่เอาเลย” (คำบอกเล่าจากครูช่วงชั้นที่ 4)

“เด็กๆ เขาเก่งนะคะ คิดกันเองหมด เราแทบไม่ต้องเหนื่อย เขาเขียนโครงการเองเสร็จ ทำงบประมาณเสนอเอง อยากได้อะไรก็เดินมาบอกเรา ผม/หนูอยากได้อย่างโน้นอย่างนี้ครับ บางทีอะไรที่เราว่าไม่เหมาะสมไม่ให้ เขาก็กล้ามาถามเรา ขอเข้าพบ ผอ.เองเลย ไม่กลัวเราเลย หาเหตุผลมาได้แฉ่ง เราก็ต้องชี้แจง อธิบาย และมีเหตุผลที่สมควรให้เขา เขาจึงจะยอมรับ” (คำบอกเล่าจากผู้บริหารโรงเรียน)

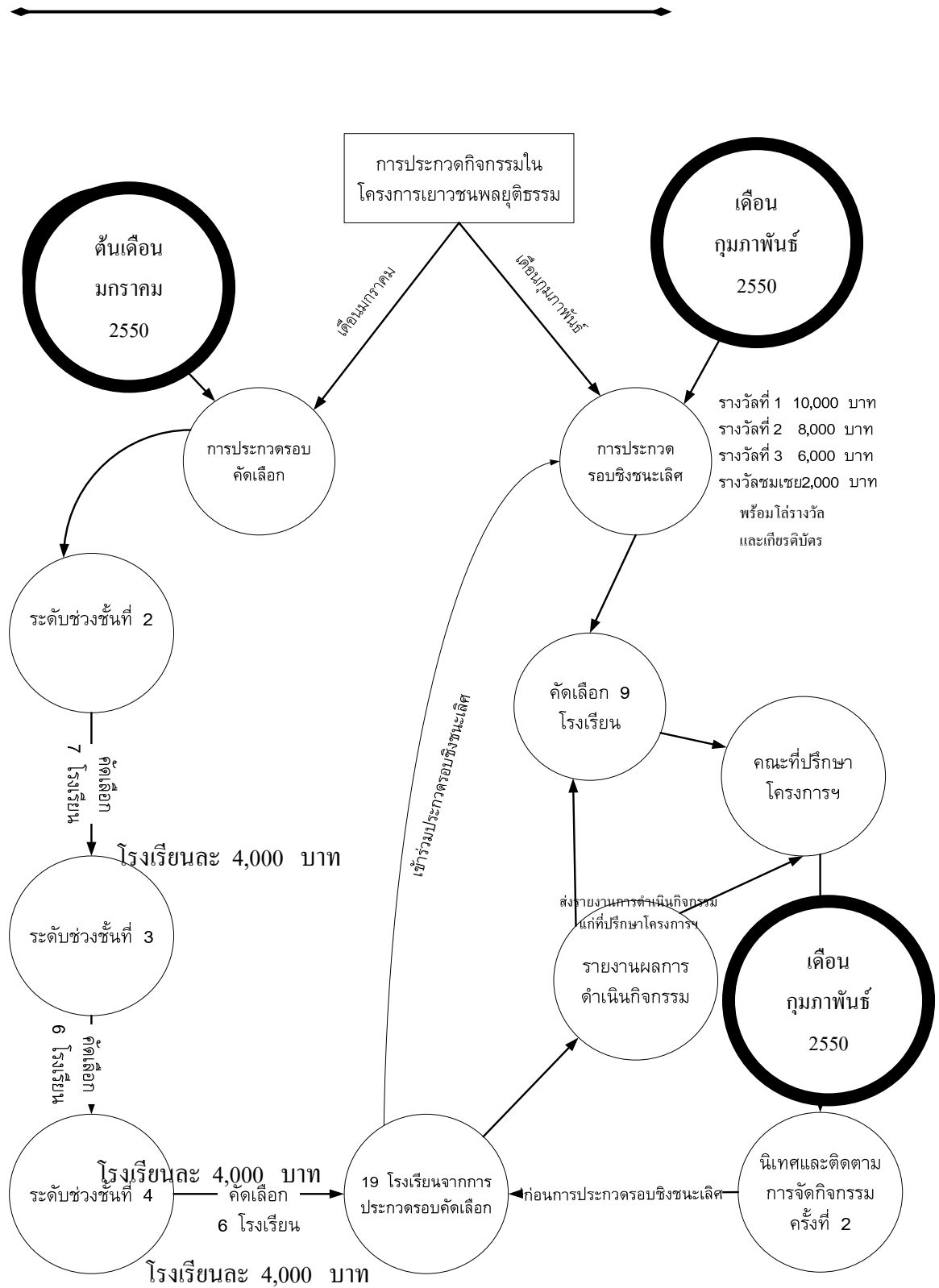
การนิเทศกิจกรรม นอกจากจะทำให้ทราบความก้าวหน้าในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนต่างๆ แล้วยังทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม ซึ่งคณะผู้นิเทศสามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนา กิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

- ♣ ผศ.ดร.ศิริพร แยมนิล หัวหน้าโครงการ และ ดร.สุณีย์ กัลยะจิตร ที่ปรึกษาโครงการฯ นิเทศกิจกรรม ณ โรงเรียนวัดยายร่ม (วัฒนราษฎร์รังสรรค์)

- ♣ ผศ.ดร.ศิริพร แยมนิล หัวหน้าโครงการ และนายประเสริฐ ชังชู ที่ปรึกษาโครงการฯ นิเทศกิจกรรม ณ โรงเรียนสามัคคีบำรุงวิทยา

แผนภาพที่ 4 การดำเนินงานในระยะที่ 4